

המרפאה לכירורגיה קולורקטאלית ופרוקטולוגיה-

סדק בפי הטבעת (פיסורה) ANAL FISSURE

מהי פיסורה אנאלית?

פיסורה אנאלית היא מחלה נפוצה של פי-הטבעת הגורמת לסבל רב ללוקים בה. במחלה זו נוצר סדק בעור המצפה את מוצא פי הטבעת. בדרך כלל הפיסורה (החתך) ממוקמת בדופן האחורית של פי-הטבעת, ולעתים בדופן הקדמית. המחלה מתאפיינת בכאבים עזים בעת היציאות ובדימום.

מהם הגורמים לפיסורה?

הגורם העיקרי להופעת הפיסורה הוא בד"כ עצירות קשה ומעבר של צואה קשה הגורמת לשריטה ברירת. הפציעה מעמיקה עד לשריר פי-הטבעת, והכאב גורם להתכווצות קשה ומכאיבה של השריר הטבעתי שסביב פי-הטבעת. כך נוצר מעגל של כאב המוביל להתכווצות השריר ועצירות הגורמת למעבר של צואה קשה דרך השריר המכווץ הגורם לפציעה של הרירת. היות ואזור פי- הטבעת הינו מזוהם באופן טבעי ע"י חידקי המעי, לעיתים מצטרף לתהליך זיהום המונע ריפוי של הפיסורה. כתוצאה מתהליך זה נוצרת בליטה קטנה ורגישה, חיצונית לשריטה. מצבים נוספים הגורמים להופעת סדק כזה הינם שלשולים מרובים ומחלות מעיים כרוניות.

מהם סימני המחלה?

- כאבים עזים המתגברים בזמן היציאות ואחריהן.
- דימום קל.
- גירוי וגרד באיזור.

מהו הטיפול בפיסורה?

הטיפול בפיסורה מבוסס על שבירת המעגל שתואר לעיל. הדבר נעשה בשני אמצעים עיקריים: ריכוך היציאות כך שלא יפצעו שוב ושוב את האיזור, והרפיית השריר הטבעתי באמצעים תרופתיים או כירורגיים.

טיפול שמרני

1. הדרכה לתזונה מתאימה העוזרת לריכוך הצואה – תזונה עשירה בסיבים ותוספי סיבים תזונתיים טבעיים (מומלץ תוסף סיבים מסחרי כגון סיבים על בסיס פסיליום, (לשימוש יומיומי), ומרכיבי צואה אחרים כמו אגילוקס – קונסיל מוציויטל וכדומה.

2. טיפול מקומי:

(1) אמבטיות ישיבה במים פושרים מספר פעמים ביום.

(2) מריחת משחה לאיזור במטרה להרגיע את הכאב במקום (לגבי סוג המשחה יש להתייעץ עם הרופא המטפל).

(3) הרפיית השריר הטבעתי המכווץ. ישנן כיום משחות המכילות תרופה המרפה את השריר, ובכך מפחיתה את הכאב ומזרזת את הריפוי.

כל אחד מהאמצעים המוזכרים לעיל יתרום להקלה והצלחה בטיפול.

חשוב לדעת – רוב המטופלים נרפאים בטיפול שמרני.

התערבות בטיפולים ו/או ניתוח

1. הזרקת תרופה של חומר משתק שרירים לשריר המכווץ, הגורמת להרפיית השריר, הפחתת ההתכווצות ומרגיעה את הכאב באיזור.
2. ניתוח – הניתוח מומלץ, כאשר אין תגובה לטיפול השמרני ואין שיפור במצב. חשוב לציין כי הניתוח נועד לשיפור איכות החיים והפחתת הסבל, וההחלטה עליו צריכה להתקבל על ידי המטופל והכירורג המטפל ביחד.

מהו הניתוח בפיסורה?

הניתוח מתבצע בהרדמה כללית או איזורית, וכרוך לרוב באשפוז של יום אחד. בנייתוח מבצעים חיתוך חלקי של שריר הסוגר הפנימי (השריר המכווץ), בכך גורמים לשבירת מעגל הכאב וההתכווצות המפריעים לריפוי. הניתוח אינו משפיע על יכולת השליטה. ניתן אף להרחיב את פי הטבעת ע"י בלון אנאלי מיוחד עם קוטר מדוד כדי שלא תתבצע הרחבה מוגזמת. במקרים בהם כבר קיימת הפרעה מסויימת בשליטה יש להודיע זאת לרופא לצורך שיקול נוסף על סוג הניתוח. אנו משתמשים בשיטת הרחבה מבוקרת ללא חיתוך שריר וזאת עי בלון גמיש-.

תהליך ההחלמה לאחר הניתוח?

בד"כ הכאב נעלם מספר ימים לאחר הניתוח וההחלמה המלאה היא כעבור מספר שבועות. קיימת חשיבות רבה להמשך הטיפול השמרני, בעיקר דאגה לריכוך הצואה ושמירה על ניקיון האיזור בכל תקופת ההחלמה ובהמשכה.

האם הבעיה עלולה לחזור?

ליותר מ-90% מהחולים שנותחו הבעיה נפתרת לתמיד. על-מנת להפחית את הסיכוי לחזרת בעיה דומה, מומלץ לסגל תזונה עשירה בסיבים או להשתמש בתוסף סיבים טבעוני לטווח ארוך.

בברכה

פרופ שלמה ולפיש – כירורג קולורקטאלי ופרוקטולוג